

7. NELEGÁLNÍ VSTUP A POBYT OSOB NA ÚZEMÍ ČR

Do roku 2008 se pod pojmem „**Nelegální migrace přes státní hranice ČR**“ rozuměly případy, ve kterých osoby (cizinci i občané ČR) nedovoleným způsobem překročily státní hranice ČR. Byly zde zahrnuty zjištěné případy neoprávněných vstupů cizinců na území ČR i případy, kdy cizinci území nedovoleným způsobem opouštěli nebo se o neoprávněný přechod státních hranic prokazatelně pokusili. Byly evidovány např. případy použití neregulérních cestovních dokladů, přechody státních hranic s účastí převaděčů či případy osob nalezených v úkrytech dopravních prostředků. Součástí statistik byly rovněž pokusy cizinců o vstup na území ČR, ačkoli jim trval trest vyhoštění uložený soudem či trvá pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění.

Rovněž do roku 2008 byly do kategorie „**Nelegální migrace – porušování pobytového režimu**“ zahrnovány zjištěné případy nelegálního pobytu cizinců na území ČR, a to ve vnitrozemí nebo na hraničních přechodech při jejich vycestování z ČR.

V souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru bylo nutné radikálně změnit pojetí definic nelegální migrace na území ČR. Z tohoto důvodu nejsou srovnatelné statistiky nelegální migrace v roce 2008 s roky předešlymi. Rok 2008 tak může být považován za „nultý“ rok v oblasti nelegální migrace

Od roku 2008 jsou sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace na území České republiky:

1. Nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR – v této kategorii jsou sledovány osoby, které nedovoleně překročily nebo se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice (mezinárodní letiště) České republiky. Pod pojmem osoby rozumíme cizince a občany ČR.

2. Nelegální pobyt - v této kategorii jsou vykazováni cizinci zjištěni na území České republiky, včetně tranzitního prostoru na mezinárodních letištích, kteří porušují zákonem předepsané podmínky pro pobyt cizince. Pod pojmem osoby rozumíme v této kategorii cizince.

Add. 1 - od roku 2008 je hraniční kontrola prováděna pouze na vnější schengenské hranici (vzdušných hranicích, tedy na mezinárodních letištích). Státní hranice se sousedními státy se staly vnitřní schengenskou hranicí, proto nelze porovnávat údaje týkající se nelegální migrace přes státní hranice.

Add. 2 - od roku 2008 jsou do kategorie nelegální pobyt zahrnovány osoby, které vstoupily na území ČR ze sousedního státu (tedy přes vnitřní schengenskou hranici) bez náležitostí nutných k pobytu v ČR, ale v předchozích letech byly právě tyto osoby započítávány do kategorie nelegální migrace přes státní hranice ČR – nelegální vstup. Z tohoto důvodu tedy oblast nelegálního pobytu nelze striktně porovnávat s předešlými roky.

Správní vyhoštění:

§ 118 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

(1) Správním vyhoštěním se rozumí ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby k vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie. Doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie, stanoví policie v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince. V odůvodněných případech lze rozhodnutím stanovit hraniční přechod pro vycestování z území.

(2) Správním vyhoštěním občana Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka se rozumí ukončení pobytu občana Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka na území, které je spojeno se stanovením doby k vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území.

(3) Doba k vycestování z území se stanoví v rozmezí 7 až 60 dnů. Je-li rozhodnutí o správním vyhoštění vydáno podle § 119 odst. 1 písm. a), je policie oprávněna stanovit dobu k vycestování z území kratší než 7 dní. Pokud by podle rozhodnutí o správním vyhoštění měla doba k vycestování z území začít běžet v době trvání zajištění cizince, začíná tato doba běžet ode dne ukončení zajištění. Pokud v průběhu doby k vycestování z území je cizinec zajištěn, běh této doby se zajištěním přerušuje.

(4) Pro účely správního vyhoštění se za přechodný pobyt na území považuje i neoprávněné zdržování se cizince na území nebo zdržování se cizince v tranzitním prostoru mezinárodního letiště anebo pobyt na vízum udělené podle zvláštního zákona² nebo pobyt do právní moci rozhodnutí ministerstva o udělení oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území^{3a} nebo soudu o žalobě ve věci dočasné ochrany. Nebude-li v takovém případě rozhodnuto o správním vyhoštění, protože důsledkem tohoto rozhodnutí by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, policie cizinci udělí výjezdní příkaz. Cizinec je povinen vycestovat z území v době stanovené výjezdním příkazem.

(5) Hromadné správní vyhoštění cizinců na základě jednoho rozhodnutí se zakazuje.

Trest vyhoštění viz metodika kapitoly 5 - Kriminalita cizinců

² Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

^{3a} Zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců.